TỪ HỨNG THÚ ĐẾN ĐỘNG LỰC HỌC TẬP: BÀI HỌC GIÁO DỤC TỪ HIỆN TƯỢNG HALLYU

Hoàng Thị Thuỳ Dương
Trường Đại học Hạ Long

Tóm tắt: *Trong bối cảnh văn hóa đại chúng ngày càng ảnh hưởng mạnh mẽ đến giới trẻ, hiện tượng Hallyu không chỉ tạo ra xu hướng tiếp nhận văn hóa mà còn khơi gợi sự quan tâm đối với việc học tiếng Hàn và tìm hiểu văn hóa Hàn Quốc. Từ góc nhìn tâm lý giáo dục, bài viết phân tích mối quan hệ giữa hứng thú và động lực học tập, sử dụng hiện tượng Hallyu như một trường hợp điển hình để làm rõ quá trình chuyển hóa từ hứng thú ban đầu sang động lực học tập. Trên cơ sở tổng hợp và phân tích các nghiên cứu liên quan, bài viết cho thấy Hallyu có vai trò khơi gợi hứng thú học tập, song việc hình thành và duy trì động lực học tập bền vững còn phụ thuộc vào môi trường giáo dục, phương pháp giảng dạy và sự định hướng của giáo viên. Từ đó, bài viết nhấn mạnh việc khai thác hứng thú của người học như một nguồn lực góp phần hình thành động lực nội tại và nâng cao hiệu quả dạy học trong bối cảnh giáo dục hiện nay.*

Từ khóa: *Hallyu, hứng thú học tập, động lực học tập, tâm lý giáo dục, văn hóa đại chúng*

FROM INTEREST TO LEARNING MOTIVATION: EDUCATIONAL LESSONS FROM THE HALLYU PHENOMENON

Abstract: *In the context of the growing influence of popular culture on young people, the Korean Wave (Hallyu) has not only promoted cultural consumption but also stimulated interest in learning the Korean language and exploring Korean culture. From the perspective of educational psychology, this paper examines the relationship between interest and learning motivation, using Hallyu as a representative case to illustrate how initial interest can develop into sustained learning motivation. Based on a review and analysis of relevant studies, the paper argues that Hallyu serves as an important catalyst for generating learning interest. However, the development and maintenance of long-term learning motivation depend largely on the educational environment, teaching methods, and teachers' guidance. The findings highlight the importance of utilizing learners' existing interests as educational resources to foster intrinsic motivation and enhance teaching effectiveness in contemporary educational settings.*

Keywords: *Hallyu, learning interest, learning motivation, educational psychology, popular culture*

Nhận bài: 13/05/2026 Phản biện: 14/06/2026 Duyệt đăng: 17/06/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong những năm gần đây, các sản phẩm văn hóa đại chúng đã trở thành một phần quen thuộc trong đời sống của giới trẻ, đồng thời tạo ra những tác động đáng kể đến nhận thức, sở thích và hành vi học tập. Trong số đó, làn sóng Hallyu (Korean Wave) được xem là một hiện tượng nổi bật khi không chỉ lan tỏa thông qua âm nhạc, phim ảnh hay các chương trình giải trí mà còn góp phần làm gia tăng sự quan tâm của nhiều người trẻ đối với tiếng Hàn, văn hóa Hàn Quốc và các hoạt động giao lưu quốc tế. Thực tế cho thấy, không ít người học lựa chọn bắt đầu học tiếng Hàn từ sự yêu thích đối với các sản phẩm văn hóa Hàn Quốc trước khi hình thành những mục tiêu học tập rõ ràng hơn như học tập, nghề nghiệp hoặc phát triển bản thân.

Từ góc độ giáo dục, hiện tượng này đặt ra một vấn đề đáng quan tâm. Trong thực tiễn giảng dạy, sở thích của người học đối với văn hóa đại chúng thường được nhìn nhận theo hai chiều hướng khác nhau. Một mặt, nhiều ý kiến cho rằng việc quá chú trọng vào các nội dung giải trí có thể làm giảm sự tập trung vào việc học và tạo ra động cơ mang tính nhất thời. Mặt khác, ngày càng có nhiều nghiên cứu và kinh nghiệm thực tiễn cho thấy chính những hứng thú ban đầu lại có thể trở thành điểm khởi đầu của động lực học tập nếu được định hướng và khai thác phù hợp. Điều này cũng phù hợp với quan điểm của tâm lý học giáo dục khi cho rằng hứng thú là một trong những yếu tố có khả năng thúc đẩy sự tham gia tích cực và duy trì quá trình học tập của người học.

Mặc dù đã có nhiều nghiên cứu đề cập đến ảnh hưởng của Hallyu đối với việc học tiếng Hàn hoặc tìm hiểu văn hóa Hàn Quốc, phần lớn các nghiên cứu tập trung vào việc mô tả mức độ ảnh hưởng hoặc động cơ lựa chọn học tập ban đầu. Trong khi đó, góc nhìn về quá trình chuyển hóa từ hứng thú cá nhân thành động lực học tập bền vững cũng như vai trò của giáo dục trong việc hỗ trợ quá trình này vẫn chưa được quan tâm một cách đầy đủ. Đây cũng chính là khoảng trống mà bài viết tập trung phân tích và làm rõ.

Trên cơ sở đó, bài báo tập trung phân tích mối quan hệ giữa hứng thú và động lực học tập dưới góc nhìn tâm lý giáo dục, sử dụng hiện tượng Hallyu như một trường hợp điển hình để làm rõ cách một sở thích cá nhân có thể trở thành nguồn lực tích cực đối với việc học. Từ những phân tích này, bài viết đề xuất một số bài học đối với hoạt động giáo dục, đặc biệt là việc khai thác hứng thú của người học nhằm góp phần hình thành và duy trì động lực học tập trong bối cảnh giáo dục hiện nay.

II.NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Hứng thú, động lực học tập và bài học từ hiện tượng Hallyu

2.1.1. Hứng thú và sự hình thành động lực học tập

Trong quá trình học tập, hứng thú được xem là một trong những yếu tố quan trọng thúc đẩy người học chủ động tham gia vào các hoạt động nhận thức. Khác với những động cơ mang tính bắt buộc từ bên ngoài như điểm số, kỳ vọng của gia đình hay yêu cầu nghề nghiệp, hứng thú xuất phát từ sự yêu thích, tò mò và mong muốn khám phá của chính người học. Chính vì vậy, người học có hứng thú thường sẵn sàng dành nhiều thời gian hơn để tìm hiểu kiến thức, tích cực tham gia các hoạt động học tập và kiên trì hơn khi gặp khó khăn.

Tuy nhiên, hứng thú không đồng nghĩa với động lực học tập bền vững. Hứng thú ban đầu có thể chỉ là phản ứng nhất thời trước một nội dung, một hoạt động hoặc một hiện tượng hấp dẫn. Nếu không được duy trì và phát triển, sự quan tâm này có thể nhanh chóng suy giảm. Theo mô hình phát triển hứng thú của Hidi và Renninger (2006), hứng thú của người học có thể phát triển qua nhiều giai đoạn, từ hứng thú được khơi gợi bởi các yếu tố bên ngoài đến hứng thú cá nhân ổn định và lâu dài. Quá trình này cho thấy động lực học tập không hình thành một cách tự nhiên mà cần có sự tác động của môi trường học tập, nội dung học tập và các hoạt động giáo dục phù hợp.

Từ góc nhìn trên, có thể thấy vai trò của giáo dục không chỉ dừng lại ở việc truyền đạt tri thức mà còn ở khả năng nhận diện và nuôi dưỡng hứng thú của người học. Khi hứng thú được chuyển hóa thành động lực nội tại, người học không còn học chỉ vì những yêu cầu bên ngoài mà chủ động tìm kiếm tri thức và duy trì việc học trong thời gian dài. Điều này cũng phù hợp với quan điểm của Ryan và Deci (2000) khi cho rằng động lực nội tại được hình thành và duy trì hiệu quả hơn khi người học cảm thấy hứng thú, có sự tự chủ và nhận thấy ý nghĩa của hoạt động học tập, thay vì chỉ chịu tác động từ các phần thưởng hoặc áp lực bên ngoài. Đây cũng là cơ sở để xem xét các hiện tượng văn hóa đại chúng như Hallyu không chỉ dưới góc độ giải trí mà còn như một nguồn khơi gợi hứng thú, tạo tiền đề cho việc hình thành động lực học tập nếu được định hướng phù hợp.

2.1.2. Hiện tượng Hallyu và quá trình chuyển hóa từ hứng thú đến động lực học tập

Hallyu được xem là một trong những hiện tượng văn hóa đại chúng có sức lan tỏa mạnh mẽ trên phạm vi toàn cầu. Đối với nhiều người trẻ, việc tiếp cận âm nhạc, phim truyền hình, chương trình giải trí hay các nội dung trên nền tảng số của Hàn Quốc không chỉ dừng lại ở nhu cầu giải trí mà còn khơi dậy mong muốn tìm hiểu ngôn ngữ và văn hóa Hàn Quốc. Chính sự yêu thích này tạo nên hứng thú ban đầu đối với việc học, giúp người học chủ động tìm kiếm thông tin, làm quen với từ vựng, cách phát âm hoặc những nét đặc trưng trong văn hóa Hàn Quốc. Tuy nhiên, ở giai đoạn này, hứng thú chủ yếu mang tính cảm xúc và khám phá, chưa thể đồng nhất với động lực học tập bền vững.

Kết quả của nhiều nghiên cứu gần đây cho thấy Hallyu được ghi nhận có vai trò như một chất xúc tác đối với việc hình thành hứng thú học tiếng Hàn. Đặc biệt, nghiên cứu của Seo Youngjun và cộng sự (2026) trên 163 sinh viên chuyên ngành tiếng Hàn tại 10 trường đại học ở Hà Nội cho thấy mức độ tiếp xúc với các phương tiện truyền thông Hallyu có mối tương quan tích cực với động lực học tiếng Hàn, hình ảnh bản thân trong vai trò người sử dụng tiếng Hàn (Ideal L2 Self) và ý định tiếp tục học tập. Nghiên cứu cũng chỉ ra rằng nhiều sinh viên xem Hallyu là nguồn khơi gợi hứng thú ban đầu để học tiếng Hàn; trong quá trình học, việc hiểu lời bài hát, phim ảnh và giao tiếp bằng tiếng Hàn mang lại cảm giác thành tựu, từ đó góp phần củng cố mong muốn tiếp tục học. Đồng thời, các tác giả cũng lưu ý rằng ảnh hưởng của Hallyu cần được nhìn nhận một cách toàn diện, bởi bên

cạnh những tác động tích cực vẫn tồn tại nguy cơ người học quá tập trung vào nội dung giải trí hoặc hình thành những kỳ vọng chưa thực tế về văn hóa Hàn Quốc.

Những kết quả trên cho thấy Hallyu không phải là yếu tố trực tiếp quyết định chất lượng học tập, mà đóng vai trò khơi gợi hứng thú và tạo điểm xuất phát cho quá trình học. Việc hứng thú ban đầu có phát triển thành động lực học tập bền vững hay không phụ thuộc vào nhiều yếu tố khác như môi trường học tập, phương pháp giảng dạy, trải nghiệm thành công và sự hỗ trợ của giáo viên. Nói cách khác, giá trị giáo dục của Hallyu không nằm ở bản thân hiện tượng văn hóa này mà nằm ở khả năng chuyển hóa hứng thú của người học thành động lực học tập thông qua những tác động sư phạm phù hợp. Chính từ góc nhìn đó, Hallyu có thể được xem là một nguồn lực hỗ trợ giáo dục hơn là mục tiêu của giáo dục.

2.2. Hàm ý đối với thực tiễn giáo dục

Những phân tích trên cho thấy hứng thú ban đầu của người học, dù được hình thành từ bất kỳ nguồn nào, đều có thể trở thành điểm khởi đầu cho động lực học tập nếu được định hướng và phát triển đúng cách. Điều này cũng phù hợp với quan điểm của Wigfield và Eccles (2000), theo đó sự hứng thú, giá trị mà người học cảm nhận đối với nhiệm vụ học tập và kỳ vọng vào khả năng thành công là những yếu tố quan trọng góp phần duy trì động lực và sự gắn kết với việc học. Từ góc độ tâm lý giáo dục, giá trị của Hallyu không nằm ở bản thân hiện tượng văn hóa này mà ở khả năng khơi gợi sự tò mò, tạo cảm xúc tích cực và thúc đẩy người học chủ động tiếp cận tri thức. Vì vậy, thay vì xem Hallyu chỉ là một xu hướng giải trí, giáo viên có thể xem đây là một nguồn học liệu và phương tiện hỗ trợ nhằm tăng cường hứng thú học tập của người học.

Trong quá trình giảng dạy, việc khai thác những nội dung gần gũi với sở thích của người học có thể góp phần tạo ra môi trường học tập tích cực và nâng cao mức độ tham gia của người học. Chẳng hạn, giáo viên có thể lựa chọn những học liệu, tình huống hoặc chủ đề gắn với mối quan tâm của người học để thiết kế các hoạt động học tập phù hợp với mục tiêu của bài học. Trong trường hợp giảng dạy tiếng Hàn, các sản phẩm văn hóa thuộc Hallyu có thể được khai thác như một nguồn học liệu nhằm tăng tính hấp dẫn và khả năng kết nối của bài học. Khi người học nhận thấy kiến thức trên lớp có mối liên hệ với những điều mình quan tâm trong cuộc sống, họ có xu hướng chủ động tìm hiểu, tích cực tham gia và duy trì việc học lâu hơn. Tuy nhiên, việc khai thác các yếu tố của Hallyu cần được thực hiện có chọn lọc, bảo đảm phục vụ mục tiêu giáo dục chứ không làm lu mờ nội dung học tập.

Hiện tượng Hallyu cho thấy động lực học tập không phải lúc nào cũng được khơi nguồn từ chương trình đào tạo hay những yêu cầu học tập chính thức, mà nhiều khi bắt đầu từ những hứng thú rất gần gũi trong đời sống. Vì vậy, nhiệm vụ của giáo dục không chỉ là truyền đạt tri thức mà còn là nhận diện, định hướng và chuyển hóa những hứng thú ấy thành động lực học tập bền vững. Từ góc nhìn này, bài học rút ra từ hiện tượng Hallyu có thể được mở rộng sang nhiều lĩnh vực giáo dục khác. Điều cốt lõi không phải là đưa văn hóa Hàn Quốc vào lớp học, mà là khai thác những sở thích và mối quan tâm sẵn có của người học như một nguồn lực hỗ trợ quá trình dạy học. Trong bối cảnh người học ngày càng chịu ảnh hưởng mạnh mẽ từ các phương tiện truyền thông và văn hóa đại chúng, giáo viên cần chuyển từ cách tiếp cận truyền đạt kiến thức một chiều sang vai trò người tổ chức, định hướng và nuôi dưỡng động lực học tập. Khi được nuôi dưỡng thông qua những trải nghiệm học tập tích cực, hứng thú không còn chỉ là cảm xúc nhất thời mà có thể phát triển thành động lực nội tại, góp phần duy trì quá trình học tập lâu dài.

III. KẾT LUẬN

Từ góc nhìn tâm lý giáo dục, hiện tượng Hallyu cho thấy hứng thú có thể trở thành điểm khởi đầu của động lực học tập nếu được định hướng và phát triển trong môi trường giáo dục phù hợp. Kết quả phân tích cho thấy Hallyu có khả năng khơi gợi sự quan tâm của người học đối với tiếng Hàn và văn hóa Hàn Quốc, tạo nên điểm xuất phát cho quá trình học tập. Tuy nhiên, hứng thú do Hallyu tạo ra chưa đồng nghĩa với động lực học tập bền vững; việc duy trì và phát triển động lực còn phụ thuộc vào môi trường học tập, trải nghiệm thành công, sự hỗ trợ của giáo viên và các hoạt động giáo dục phù hợp.

Từ những phân tích đó, bài viết nhấn mạnh rằng giá trị giáo dục của Hallyu không nằm ở bản thân hiện tượng văn hóa đại chúng, mà ở khả năng giúp người làm giáo dục nhận diện và khai thác những hứng thú sẵn có của người học. Điều quan trọng không phải là đưa một trào lưu cụ thể vào lớp học, mà là chuyển hóa những mối quan tâm gần gũi trong đời sống thành nguồn lực hỗ trợ việc học và hình thành động lực nội tại.

Trong bối cảnh người học ngày càng chịu ảnh hưởng mạnh mẽ từ truyền thông và văn hóa đại chúng, kết quả của bài viết gợi mở rằng giáo dục cần chú trọng hơn đến việc nuôi dưỡng hứng thú, tạo cơ hội cho người học chủ động tham gia và duy trì động lực học tập lâu dài. Đây cũng có thể được xem là một hướng tiếp cận có ý nghĩa đối với việc nâng cao chất lượng dạy học trong bối cảnh giáo dục hiện nay.

Do phạm vi của một bài báo tổng quan, bài viết chủ yếu dựa trên việc phân tích và tổng hợp các nghiên cứu đã công bố mà chưa tiến hành khảo sát thực nghiệm. Trong tương lai, các nghiên cứu có thể tiếp tục kiểm chứng mô hình chuyển hóa từ hứng thú sang động lực học tập trong những nhóm người học và bối cảnh giáo dục khác nhau.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Hidi, S., Renninger, K. A. (2006), Mô hình bốn giai đoạn phát triển hứng thú, Educational Psychologist.

Ryan, R. M., Deci, E. L. (2000), Thuyết tự quyết và vai trò của động lực nội tại trong học tập và phát triển, American Psychologist.

Seo Youngjun, Park Seonhyang, Trần Yến (2026), Mối quan hệ giữa mức độ tiếp xúc với Hallyu, động lực học tiếng Hàn và ý định tiếp tục học của sinh viên chuyên ngành tiếng Hàn tại Hà Nội, Culture Exchange and Multicultural Education.

Wigfield, A., Eccles, J. S. (2000), Thuyết kỳ vọng – giá trị trong động lực thành tích, Contemporary Educational Psychology.